

Sedel je na naslonjač pri oknu in gledal venkaj. Solnce je zahajalo za gore. Grajščaku se je potemnilo čelo, na misel mu je prišel stari Taber. Vedno manj mu je ugajal ta mož. Toda spomnil se je hipoma tudi brata Friderika in zatrl je v sebi zlovoljne misli.

Iz tega mučnega premišljevanja ga je vzbudil prihod Matijčev.

„Zdrav mi bodi, dečko, odslej moj prijatelj! Sedi semkaj in pokažem ti knjige, ki obsegajo globoke skrivnosti. Veš, Matijče, v naravi je tinktura, ki dela zlato iz kovin. Videl si že nekaj poskusov pri meni. In dá se tudi bodočnost ugibati.“

Mrak je legel na zemljo in tišina je zavládala po gradu. Matijec je molčal.

„Tvoje ime je Mathias. Ali veš, kaj to ime pomenja? Zloži črke in dobodeš pomen: tih a sam. Ali umeš, kaj to pomenja?“

Matijec ni odgovoril, ampak samo prikimal. Mrak se je vlegel tudi v njegovo mlado dušo. Tako nekako tesno mu je bilo tisti trenutek pri srcu.

„Jutri zjutraj odideva zgodaj proti Štefanji gori. Poskrbi vse, da boš jezdaril tudi ti. Vranec, ki si ga večeraj ukrotil, je tvoja last. Sedlo pa si izberi, katero hočeš!“

Takoj se je zopet razvedrilo mlado čelo Matijčevo; vstal je, poklonil se in rekel:

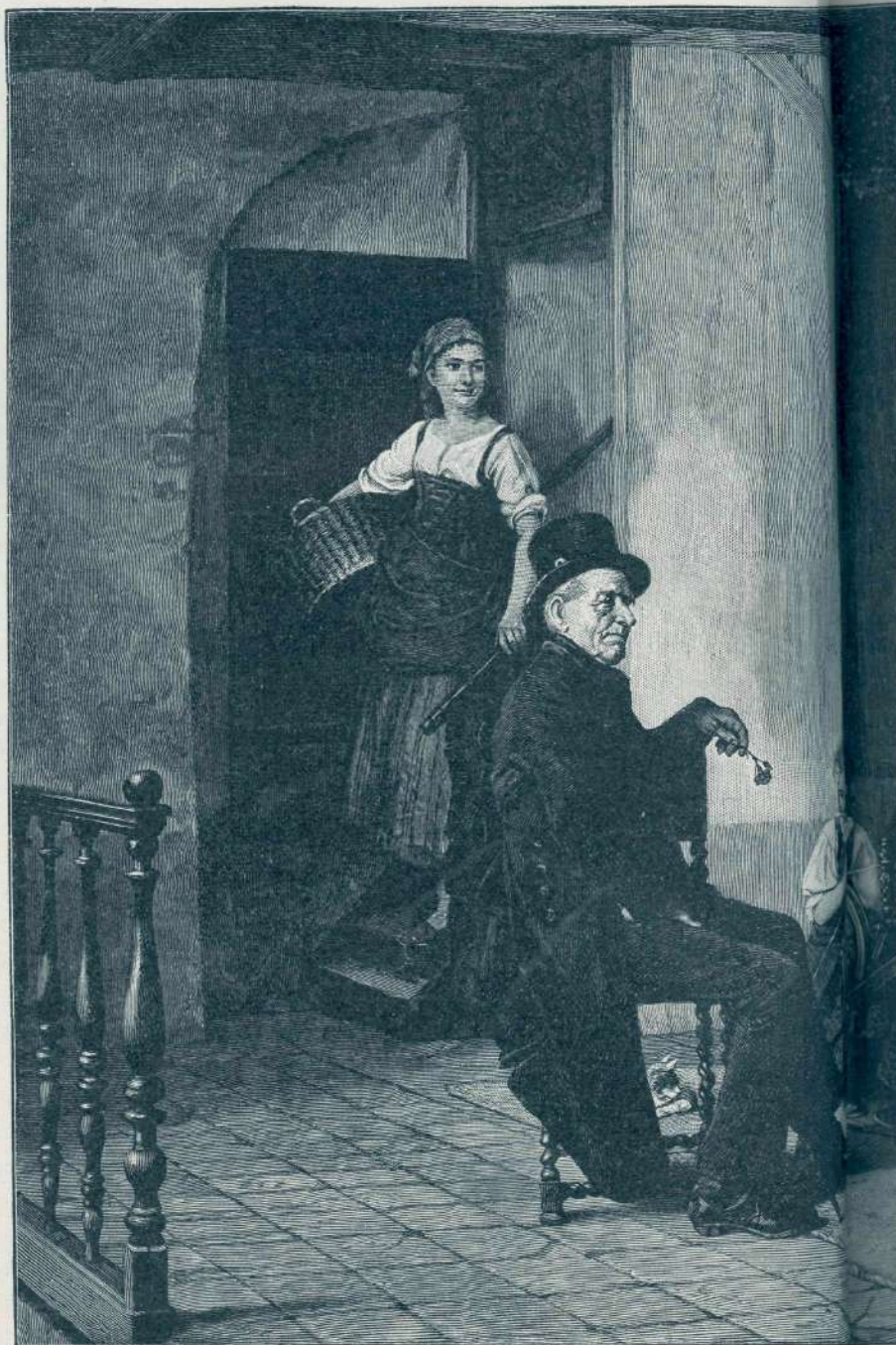
„Hvala vam, blagorodni gospod! Hvaležnost mojega srca vam ne ugasne nikoli.“

„Dominus tecum“¹⁾, zakliče grajščak za odešlim oprodo.

¹⁾ Gospod s teboj!

Predno se je zjutraj danica skrila za kamniškimi planinami, že sta mlada grajska jahča jezdila z dvorišča.

Obrnila sta se najprej po dolini in za samostanom izginila v temnem gozdovju. Ob potoku Plevnjeku sta jahala korakoma in

le kaj malega govorila. Ko prideta do nekega zarastlega mesta, izpregovori oproda:

„Tukaj-le sem najrajši zahaja Cucelj.“

„Morda še danes nanj naletiva.“

„Morda. Saj sedaj največ pohaja po gozdih, odkar so mu ono leto zažgali kočo.“

Grajščak obmolkne. Nič ljubo bi mu ne bilo, da se sreča s Cucljem. Nerad bi videl, da zine kako sumljivo besedo, katere ne bi maral, da jo sliši njegov mladi spremljevalec. Toda komaj se je jezdec udal tem mislim, že zašumi nekaj za grmovjem ob potoku. Konja začneta hrkati in psa lajati.

Kmalu obstaneta. Psa se zaženeta v človeka, ki je sedel ob potoku za debelo jelšo in vihtel svojo debelo gorjačo, da se je kar slišalo. Matijče je poklical psa, ki sta se kmalu pomirila. Grajščak pa je osorno vprašal:

„No, kaj delaš tu, človeče?“

„Noge si izpiram, vaša milost.“

„In kaj imaš v košari poleg sebe?“

„Izvolite pogledati“, odgovori zopet mirno človek ob potoku. Ustnice pa so se mu nabirale v nasmeh.

„Kdo pa si ti?“ vpraša jezno grajščak.

„Kaj me ne poznate, vaša milost? Sin sem svojega očeta, tistega, ki so mu Turki mlinski kamen na vrat navezali.“

Cucelj — čitatelj ga je že uganil — je govoril zadnje besede s poudarkom, stopil po koncu in oči so se mu nekako divje zažarele.

„Ti si gozdni tat. Ali ne veš, da te imam oblast poslati tje, kjer je tvoj oče?“

„Kdo? jaz tat? Jaz sem tat, jaz, ki uničujem strupene živali kakor so kače in škorpionji, a tisti ni tat, ki je ukral življenje mojemu staremu očetu!“

